

Ημερίδα εκπαιδευτικών 'Δουλεύουμε μαζί, μαθαίνουμε μαζί!', 15.12.2021

εισαγωγή της
αγγλικής γλώσσας
στο νηπιαγωγείο

εισαγωγή της
αγγλικής γλώσσας
στο νηπιαγωγείο

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Μαρίνα Τζακώστα
Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης – Πανεπιστήμιο Κρήτης
martzak@uoc.gr, martzak74@gmail.com

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικών και Καποδιστριακών
Πανεπιστήμιων Αθηνών

ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837

Στόχοι της παρουσίασης

Να συζητηθούν

- τρόποι με/ από τους οποίους καθορίζεται η συνεργατικότητα των εκπαιδευτικών σύμφωνα στο πλαίσιο της διδακτικής μεθοδολογίας η οποία αφορά παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας.
- ενδεικτικά διδακτικά σενάρια μέσω των οποίων θα σκιαγραφηθούν οι (αλληλοσυμπληρούμενοι) ρόλοι των εκπαιδευτικών μέσα στην τάξη.

Εισαγωγή

- Κατά το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (στο εξής ΔΕΠΠΣ) για το Νηπιαγωγείο (στο εξής Ν) σκοπός του Ν είναι

«να βοηθήσει τα παιδιά να αναπτυχθούν σωματικά, συναισθηματικά, νοητικά και κοινωνικά μέσα στο πλαίσιο των ευρύτερων στόχων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης» (ΔΕΠΠΣ 2003: 586).

Εισαγωγή

- Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο, η/ ο εκπαιδευτικός καλείται
- α) να δημιουργεί το περιβάλλον όπου τα παιδιά έχουν **εξίσου πρόσβαση στην μάθηση**,
- β) να οργανώνει «ελκυστικές μαθησιακές εμπειρίες» **ενισχύοντας την συνεργασία μεταξύ των παιδιών**, την αποδοχή και την εμπιστοσύνη,
- γ) να προτρέπει την **φυσική** και **αβίαστη συμμετοχικότητα** όλων των παιδιών στις δραστηριότητες χωρίς, ωστόσο, να παρεμβαίνει στο τρόπο και τον ρυθμό της μαθησιακής πορείας του κάθε παιδιού,
- δ) γενικότερα να «**βοηθά, συνεργάζεται, διαμεσολαβεί και διευκολύνει** την όλη μαθησιακή διαδικασία» (ΔΕΠΠΣ 2003: 591).

Στόχοι της εισαγωγής της Αγγλικής στο Νηπιαγωγείο

- Οι αρχές του Προγράμματος Εισαγωγής της Αγγλικής Γλώσσας στο Ν (στο εξής Πρόγραμμα EAN) είναι πλήρως εναρμονισμένες με τις αρχές του ΔΕΠΠΣ δεδομένου ότι στόχοι είναι

Στόχοι της εισαγωγής της Αγγλικής στο Νηπιαγωγείο

- α) ο εμπλουτισμός και η ενίσχυση του ΔΕΠΠΣ μέσα από τον **διαθεματικό**, **βιωματικό** και **παιγνιώδη** χαρακτήρα της μάθησης,
- β) ο σεβασμός των αναπτυξιακών χαρακτηριστικών των μικρών παιδιών,
- γ) η καλλιέργεια του επικοινωνιακού χαρακτήρα της γλώσσας,
- δ) η αρμονική, αλληλεπιδραστική και αποτελεσματική συνεργασία των νηπιαγωγών και των εκπαιδευτικών της Αγγλικής γλώσσας (Φ.Ε.Κ. 3311, τ. Β, 26.07.2021: 45058).

Η έμφαση

- Σε κομβικούς άξονες της επιτυχούς υλοποίησης τόσο του ΔΕΠΠΣ όσο και του προγράμματος ΕΑΝ αναδεικνύονται
 - ❖ ο **σεβασμός των αναπτυξιακών χαρακτηριστικών** των μικρών παιδιών,
 - ❖ το **πνεύμα συνεργασίας των εκπαιδευτικών της τάξης**.

Το ίδιο **πνεύμα συνεργασίας** συνιστά **ζητούμενο όχι μόνο για τους εκπαιδευτικούς αλλά και για τους μαθητές**.

Ρόλοι εκπαιδευτικών μέσα στην τάξη

- Πρωτόγνωρη συνθήκη για την ελληνική εκπαίδευση
- Παραδοσιακά vs. Ομαδοκεντρικά μοντέλα διδασκαλίας (βλ. Κακανά & Μπότσογλου 2010)
- Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (βλ. Αδαμοπούλου 2019)

Ρόλοι εκπαιδευτικών μέσα στην τάξη

Ημερίδα εκπαιδευτικών 'Δουλεύουμε μαζί, μαθαίνουμε μαζί!', 15.12.2021

Σενάριο 1 - Επιλογή Θέματος

- Προσφυγικό (Alexoroulou et al.2016, Beteinaki et al. 2018, Tzakosta et al. 2021)

Ημερίδα εκπαιδευτικών 'Δουλεύουμε μαζί, μαθαίνουμε μαζί!', 15.12.2021

Το πρόγραμμα EXPEDUCOM (Experiential Education Competences)

- ERASMUS+ KA2 – στρατηγικές συμπράξεις
- Καλλιέργεια της έννοιας του πολίτη του κόσμου – προσφυγικό
- Ανάπτυξη πλάνου γλωσσικής διδασκαλίας (βλ. Αναστασιάδη & συν. 2014).

Σε ποιους απευθύνεται

- α) Εκπαιδευτικούς της προσχολικής και δημοτικής εκπαίδευσης
- β) φοιτήτριες και φοιτητές παιδαγωγικών τμημάτων
- γ) δασκάλες και δασκάλους ξένων γλωσσών
- δ) γονείς ενδιαφερόμενους για την εκπαιδευτική διαδικασία

Αρχές του προγράμματος

- Παιδοκεντρική διδασκαλία & βιωματική διδασκαλία
- Μείγμα θεωρητικών μοντέλων

- 1. **Μέθοδος Project** (Knoll 1996, 1997),
2. **Κonstruktivismός** (Jacobsen, Eggen & Kauchak 2006),
3. **Πολυτροπικότητα** (Kendrick et al. 2006),
4. **Πολιτική εκπαίδευση στα σχολεία** (Kalantzis & Cope, 2013),
5. **Θεωρία Vygotsky** (Vygotsky 1962),
6. **Θεωρία πολλαπλών νοημοσύνων** (Gardner 1999),
7. **Βιωματική διδασκαλία** (Kolb 1981, 1984).

Συμμετέχοντες

- Εφαρμογή του προγράμματος σε διαφορετικές εθνικές ομάδες
 - α. 11 σχολεία στην Κρήτη και την Αθήνα (N= ~200)
 - β. 1 ιδιωτικό σχολείο στην Λιθουανία (N = 20)
 - γ. 2 ομάδες φοιτητριών και φοιτητών της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Marnix (N = 30)

Ημερίδα εκπαιδευτικών 'Δουλεύουμε μαζί, μαθαίνουμε μαζί!', 15.12.2021

Εργαλείο

- Βασικοί άξονες του προγράμματος:

α. Μια ιστορία (δημιουργήθηκε από ομάδα φοιτητριών του Π.Τ.Π.Ε. του Π.Κ.) (Ellis & Brewster 1991) – ανοιχτό τέλος

β. Δραματοποίηση – κουκλοθέατρο/ κούκλα (Λενακάκης & Χρίστου 2017)

Στάδια υλοποίησης του προγράμματος

- (ανα)διήγηση ιστορίας – δραματοποίηση
- Συνέντευξη με εθελοντή του Ερυθρού Σταυρού
- Αναπαράσταση του «ταξιδιού» των προσφύγων
- Παρακολούθηση βίντεο
- Ζωγραφιές και πόστερ για την ενημέρωση της κοινότητας
- Γλωσσικές ασκήσεις

Ημερίδα εκπαιδευτικών 'Δουλεύουμε μαζί, μαθαίνουμε μαζί!', 15.12.2021

1922
Έλληνες
πρόσφυγες

2015
Σύριοι
πρόσφυγες
στην ΒΜ

AthensOpenMuseum.com
Image Source: Library of Congress

1923
Έλληνες πρόσφυγες
στην Αθήνα

2016
Σύροι
πρόσφυγες

1922
Σμύρνη

1991
Αλβανία

2016
Ελλάδα

1991
Αλβανία

2016
Ελλάδα

New York, London, Toronto, Canada, Ottawa, Kansas.

1897,
Κρήτες πρόσφυγες
Στην Αθήνα

2016
Σύροι
πρόσφυγες
στην Ελλάδα

Ημερίδα εκπαιδευτικών 'Δουλεύουμε μαζί, μαθαίνουμε μαζί!', 15.12.2021

GREEK REFUGEES AT ALEPPD

5443-14

There 12,000 Greek refugees were fed by Americans. The

Reports After/After Action, April 1945, Cont'd:

The photograph inserted below was taken by MAJOR BENJAMIN at the moment the first of the refugees at the train became aware of their liberation and started to move up the hill toward our troops.

1945

2016

Κουκλοθέατρο

Η βάρκα του κουκλοθέατρου

Η βάρκα της ψυχοκινητικής δραστηριότητας

Ημερίδα εκπαιδευτικών 'Δουλεύουμε μαζί, μαθαίνουμε μαζί!', 15.12.2021

Ψυχοκινητική δραστηριότητα

Ημερίδα εκπαιδευτικών 'Δουλεύουμε μαζί, μαθαίνουμε μαζί!', 15.12.2021

- Ψυχοκινητική δραστηριότητα

Ημερίδα εκπαιδευτικών 'Δουλεύουμε μαζί, μαθαίνουμε μαζί!', 15.12.2021

Ζωγραφίζοντας σκέψεις και συναισθήματα

Ημερίδα εκπαιδευτικών 'Δουλεύουμε μαζί, μαθαίνουμε μαζί!', 15.12.2021

Fig. 17.

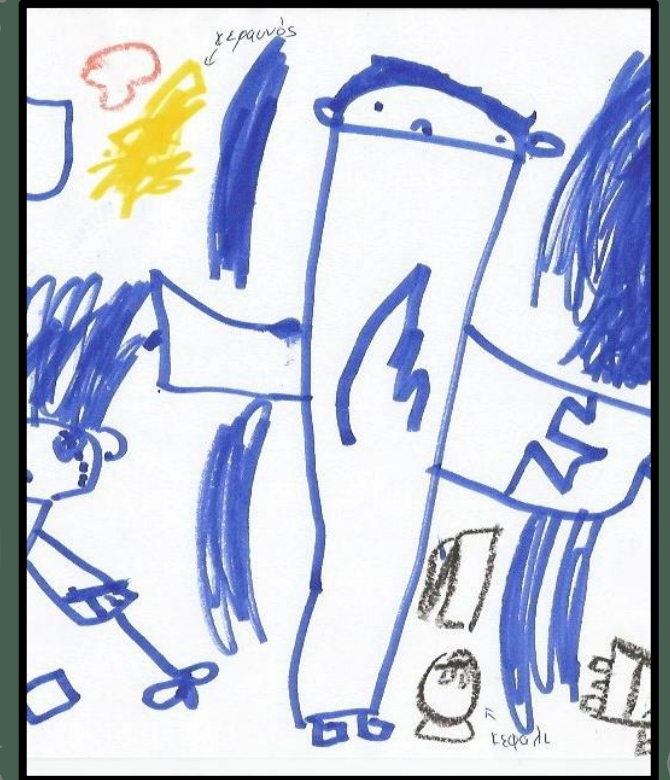
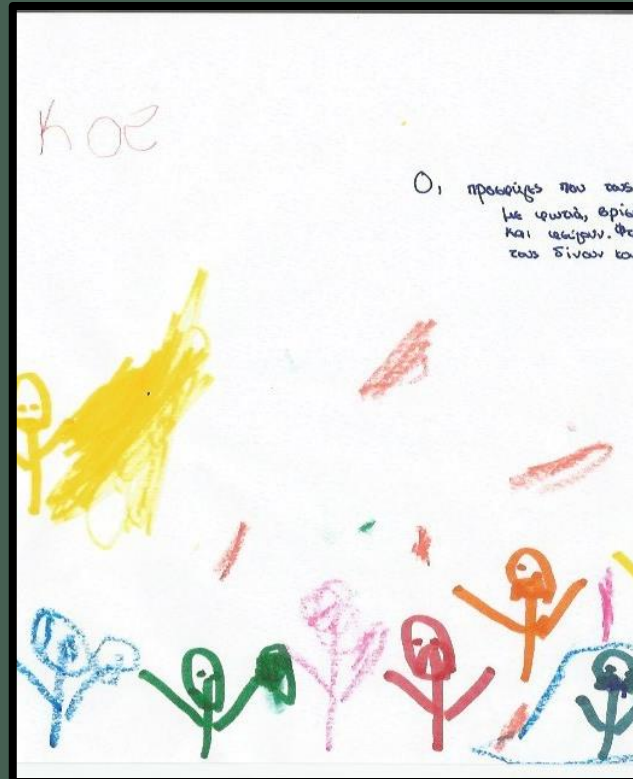
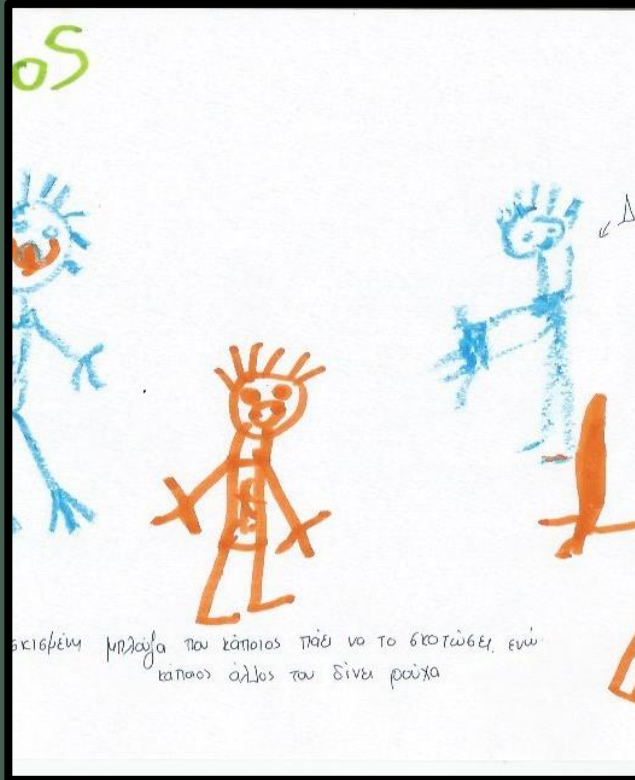

Ζωγραφίζοντας σκέψεις και συναισθήματα

Ηλικίες: 4,5 – 6,0 ετών

Ημερίδα εκπαιδευτικών 'Δουλεύουμε μαζί, μαθαίνουμε μαζί!', 15.12.2021

Ζωγραφίζοντας σκέψεις και συναισθήματα

Ημερίδα εκπαιδευτικών 'Δουλεύουμε μαζί, μαθαίνουμε μαζί!', 15.12.2021

Γλωσσικές δραστηριότητες

- Ταξίδι -- Trip/ travel
 - Βάρκα -- boat
 - Χαρά, λύπη, θυμός, πόλεμος – joy, sadness, happiness, war
 - Θάλασσα – sea
-
- Συνώνυμες – αντώνυμες λέξεις
 - Παράγωγες & σύνθετες λέξεις
 - Συζητήσεις στην ολομέλεια
 - Δημιουργία ιστοριών με το λεξιλόγιο της ενότητας

Αποτελέσματα

- Ονόματα > Ρήματα
- Παράγωγες λέξεις > σύνθετες λέξεις (βλ. Tzakosta & Hadzidaki 2013)
- Αντώνυμες λέξεις > συνώνυμες λέξεις
- Κυριολεκτικές έννοιες > σημασιολογικά αμφίσημες έννοιες > αφηρημένες έννοιες

Αποτελέσματα

- Παραγωγή μορφολογικά σύνθετων λέξεων → αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με το επίπεδο λεξιλογικής επίγνωσης των παιδιών καθώς και την σειρά της μορφοφωολογικής ανάπτυξης.
- Τα παιδιά προσχολικής ηλικίας δείχνουν εξαιρετικό ενδιαφέρον για τις γλωσσικές ασκήσεις (σχηματισμός λέξεων)
- Η ενασχόληση με θέματα της καθημερινότητας εγείρει το ενδιαφέρον των παιδιών
- Το πρόγραμμα ως επαρκές εργαλείο γλωσσικής διδασκαλίας των Γ1 και Γ2 (βλ. Aleksoroulou et al. 2016, Beteinaki et al. 2018, Tzakosta et al. 2021).

Πρώτες αντιδράσεις

- Αντιρρήσεις γονέων και μερίδας εκπαιδευτικών
- Δυσκολία διαχείρισης του «προβλήματος»
- Συναισθηματικό φορτίο για τα παιδιά

Συνοψίζοντας ...

- <http://www.saitapublications.gr/2019/12/ebook.232.html>
 - **Ποιος θα δώσει τέλος σ' αυτήν την ιστορία;**

Συνοψίζοντας ...

Το συγκεκριμένο βιβλίο πετάει ελεύθερα στο Διαδίκτυο από τον Νοέμβριο του 2019.

Κατεβάστε το βιβλίο στη δίγλωσση έκδοση Ελληνικών/ Αγγλικών σε μορφή **.pdf** (μέγεθος αρχείου: 20,8 MB)

Κατεβάστε το βιβλίο στα Ρωσικά σε μορφή **.pdf** (μέγεθος αρχείου: 11,9 MB)

Κατεβάστε το βιβλίο στα Τουρκικά σε μορφή pdf (μέγεθος αρχείου: 11,2 MB)

Κατεβάστε το βιβλίο στα Γαλλικά σε μορφή pdf (μέγεθος αρχείου: 12,1 MB)

Κατεβάστε το βιβλίο στα Ιταλικά σε μορφή pdf (μέγεθος αρχείου: 10,6 MB)

Κατεβάστε το βιβλίο στα Ισπανικά σε μορφή Pdf (μέγεθος αρχείου: 11,8 MB)

Το συγκεκριμένο βιβλίο, όπως και όλα τα βιβλία των Εκδόσεών μας, ταξιδεύει ελεύθερα στο Διαδίκτυο με άδεια **Creative Commons**

Εκδόσεις Σαΐτα

Αρχική | Ας συστηθούμε | Οι εκδόσεις μας | Είστε συγγραφείς; | Επικοινωνία | Περί αδειών
Σαΐτοπερίληψη | English

Ποιος θα δώσει τέλος σ' αυτήν την ιστορία;

Τίτλος: Ποιος θα δώσει τέλος σ' αυτήν την ιστορία

Συγγραφείς: Ελευθερία Μπετεινάκη, Αθηνά Αλεξοπούλου, Χρύσα Δερζέκου, Μόσχα Καψάλη, Μαρίνα Τζακώστα

Εικονογράφηση: Χρύσα Δερζέκου

ISBN: 978-960-629-011-4

Σύντομη περίληψη

Μια φορά κι ένα καιρό, ένα μικρό και όμορφο ξωτικό, ο Ζαμ-Ζαμ, ζούσε σε μια μικρή και όμορφη χώρα, τη Ζαμζαμοχώρα. Ο Ζαμ-Ζαμ ζούσε μια ήρεμη, απλή και ευτυχισμένη ζωή μαζί με την οικογένεια και τους φίλους του. Μέχρι που διαταράχθηκε από τον ερχομό τριών μικρών ταλαιπωρημένων ξωτικών από χώρες μακρινές όπου γινόταν πόλεμος και παντού υπήρχε θάνατος και δυστυχία. Πώς θα αντιμετωπίσει ο Ζαμ-Ζαμ τη νέα πραγματικότητα;

Συνοψίζοντας ...

- 'Βιωματική εκπαίδευση/ διδασκαλία → 'φυσική' διδασκαλία - ιστορίες
- Δεδομένα που ενισχύουν την σημασία/ αξία της επικοινωνιακής αλλά και της κειμενικής προσέγγισης
- Υλικά που προϋποθέτουν την συνεργατικότητα των εκπαιδευτικών
- Επιλογή θεμάτων που μπορούν να γίνουν αντικείμενο πραγμάτευσης τόσο σε επίπεδο της/ των Γ1 όσο και σε επίπεδο της/ των Γ2.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Alexopoulou, A., E. Beteinaki, Ch. Derzekou, M. Kapsali & M. Tzakosta. 2016. How the refugee issue reinforces language development: data from experiential teaching to preschool children. Oral presentation at the 37th Annual Meeting for Greek Linguistics. Thessaloniki: Department of Philology, Aristotle University of Thessaloniki. in Thessaloniki.
- Αναστασιάδη-Συμεωνίδη Α., Βλέτση, Ε., & Μητσιάκη, Μ. Η ενίσχυση της λεξιλογικής ικανότητας στη γλωσσική διδασκαλία. Στο Ελ. Κατσαρού & Λιακοπούλου, Μ. (Επιμ.), *Οδηγός Επιμόρφωσης για τη Διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας, Πρόγραμμα Διάπολις. Θέματα διδασκαλίας και αγωγής στο πολυπολιτισμικό σχολείο*. Θεσσαλονίκη 2014, σσ. 363-396. Γραφικές Τέχνες ACCESS. Διαθέσιμο στο: http://www.diapolis.auth.gr/epimorfotiko_uliko/images/pdf/keimena/yliko/enotita_b/symeonidi.pdf
- Beteinaki, E. M. Kapsali, Ch. Derzekou, A. Alexopoulou & M. Tzakosta. 2016. How the refugee issue reinforces language development: data from experiential teaching to preschool and early primary school children .Oral presentation at the 4th International Conference “Crossroads of language and cultures”. Thessaloniki: School of Early Childhood Education, Aristotle University of Thessaloniki. Cope, B. & Kalantzis, M. (2013). Towards a new learning: The Scholar social knowledge workspace, in theory and in practice. *E-Learning and Digital Media* 10, 332-356.
- Ellis, G., & Brewster, J. (1991). *The Storytelling Handbook for Primary Teachers*. London: Penguin.
- Ευθυμίου, Α. 2013. *Η διδασκαλία του λεξιλογίου στο δημοτικό σχολείο*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development* (Vol. 1). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Graves, M. 2006. *The vocabulary book. Learning and instruction*. New York: Teachers College Press.
- Gardner, H. (1993). *Multiple intelligences: The theory in practice*. [Basic Books](#).
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development* (Vol. 1). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Λενακάκης, Α. & Χρίστου, Α. (2017). Η συμβολή της persona doll στην καλλιέργεια διαπολιτισμικής ενσυναίσθησης. Πρακτικά 6ου Πανελληνίου Συνεδρίου Κ. Σαραφίδου (Επιμ.) «Σύγχρονες τάσεις και πρακτικές στη διαχείριση της σχολικής τάξης» (σελ. 475-487). Εταιρεία Επιστημών Αγωγής Δράμας, Δράμα - Ελλάδα, 24-25/11/2017.
- Lubliner, S. & J. Scott. 2008. *Nourishing vocabulary. Balancing words and learning*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- Μήτσης, Ν. 2012. *Το Λεξιλόγιο. Θεωρητική προσέγγιση και διδακτικές εφαρμογές*. Αθήνα: Gutenberg.
- Παραδιά, Μ. & Ν. Μήτσης. 2011. *Η διδασκαλία του λεξιλογίου στην ελληνική εκπαίδευση. Ιστορική αναδρομή και σύγχρονες εξελίξεις*. Αθήνα: Gutenberg.
- Stahl, S.A. & W. Nagy. 2006. *Teaching word meanings*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Tzakosta, M., E. Beteinaki, Ch. Derzekou, M. Kapsali & A. Alexopoulou. 2016. How the refugee issue may contribute to the social sensitization of little citizens: findings from a teaching intervention [Πώς το προσφυγικό ζήτημα μπορεί να συμβάλει στην κοινωνική ευαισθητοποίηση των μικρών πολιτών: πορίσματα μιας διδακτικής παρέμβασης]. 8th Panhellenic Conference of Counselling Psychology. Athens: National and Kapodistrian University.